

Gebruikersraad voor de Bedrijfseconomische Statistieken (BES)

Verslag van de 26^e vergadering, gehouden op dinsdag 2 oktober om 14.00.

1. Welkom en opening

De voorzitter heet iedereen welkom en opent de vergadering.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Verslag 25^e Gebruikersraad Bedrijfseconomische Statistieken

Punt 5: Er wordt gevraagd of er op de CBS-website een ledenlijst van de Gebruikersraad zal worden gepubliceerd.

De ledenlijst wordt niet gepubliceerd op de website.

In vorig verslag stond dat er deze vergadering een terugkoppeling zou komen op de maatschappelijke opgaven.

Dit is in overleg met de voorzitter naar de 27ste vergadering verplaatst.

Verslag is vastgesteld

4. Mededelingen

Het bestuursreglement is naar de minister gestuurd en daarna gedeeld met de leden van de gebruikersraad. Er is een gesprek met de huidige voorzitter geweest en het CBS gaat komende periode op zoek naar een nieuwe voorzitter. Leden die interesse in deze functie hebben kunnen zich melden bij de secretaris.

5. Nieuwe Statline

Toelichting van het onderwerp

Het huidige Statline is verouderd en is aan vervanging toe. Daarom vervangt het CBS Statline door de open source oplossing Stat.suite. Dit vergroot de toegang tot data, maakt het datalandschap efficiënter en verhoogt de datastandaardisatie. Stat.suite voldoet aan de CBS ambitie-eisen en wordt wereldwijd gebruikt.

* De planning is eind 2025 Statline volledig over te zetten naar Stat.suite.

* In 2026 worden de geautomatiseerde tabellen zo nodig opnieuw gemodelleerd.

* Niet alle +/- 6.000 tabellen kunnen in één keer worden gemodelleerd.

* Na de eerste technische migratie zal de data de komende jaren verder aangepast worden naar SDMX-standaarden.

* Gebruikers moeten wellicht meerdere keren aanpassingen in het systeem doorvoeren.

Vragen en opmerkingen van de leden

Zoekfunctie verbetering: De raad vraagt of de zoekfunctie wordt verbeterd omdat het momenteel lastig is om op sectorniveau te zoeken. Voordeel van de nieuwe techniek is dat het straks veel makkelijker wordt om over de tabellen heen te zoeken.

Proceswijzigingen en suggesties: Wat gaat er nu mis of verdwijnt in het proces? Kunnen wij suggesties doen? We houden communicatie en interactie met de gebruikers, maar in de eerste fase gaan we vooral alle tabellen overzetten. Fase 2 zal focussen op toevoegingen of andere manieren.

Specifieke link delen met filters: Vroeger kon men links delen met filters, dit is verdwenen in het huidige Statline. Komt dit terug? Dit kan niet beloofd worden, maar het zou via API kunnen worden toegevoegd.

Link tussen Eurostat en nieuwe Stat.suite: Ja, er komt een link.

Aanvullingen CBS:

De gebruikersraad wordt in de tweede fase bevraagd voor wensen en verbeteringen. Verschillende bureaus hebben gewaarschuwd voor de omvang van het project; eerst alles overzetten en daarna breder.

Vraag aan de raad: Kennen jullie grootgebruikers van API's? Deze graag doorgeven voor communicatie.

6. Arbeidsproductiviteit

Toelichting van het onderwerp

Arbeidsproductiviteit is de belangrijkste drijfveer van economische groei. Productiviteitsgroei helpt maatschappelijke uitdagingen zoals duurzaamheid, vergrijzing en ongelijkheid aan te pakken. Het beïnvloedt de internationale concurrentiekracht en het verdienvermogen van een land. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt en vergrijzing is het moeilijk om meer groei uit arbeid te halen.

Onderzoek:

- * Identificeren van bedrijven die goed of minder goed presteren.
- * Analyseren van de marktdynamiek.
- * Bevorderen van productiviteit op basis van deze inzichten.

Ontwikkelingen:

- * Experimentele dataset voor bedrijfsproductiviteit.
- * Nieuwe indicatoren voor heterogeniteit en dynamiek op basis van bedrijvendata.
- * Gebruik van microdata in aanvulling op geaggregeerde cijfers.

De gepubliceerde resultaten zijn experimenteel en onderdeel van het CBS-innovatieprogramma, niet van het reguliere statistische programma.

- * Er zijn aanzienlijke verschillen in productiviteit: koplopers zijn vier keer zo productief als achterblijvers. Tijdens de coronacrisis zijn deze verschillen vergroot.

Vragen:

Worden koplopers voldoende uitgedaagd?

Is er voldoende concurrentie? Deze inzichten tonen de heterogeniteit binnen bedrijfssectoren. Aggregatie naar de totale economie verliest deze detailinformatie. Er is een duidelijke informatiebehoefte op dit gebied.

Toekomstperspectief:

Mogelijke reguliere updates en beschikbaarheid van de onderliggende database voor externe onderzoekers.
Structurele verspreiding van indicatoren.

Vragen aan de gebruikersraad:

1. Wat is perspectief van de Gebruikersraad op de relevantie van de voorgestelde statistische informatie vanuit bedrijfseconomisch perspectief?
2. Welke aspecten zijn mogelijk interessant om door te ontwikkelen?
3. Hoe ziet van de Gebruikersraad rol CBS en mogelijkheden voor interactie met andere kennisinstituten?

Vragen en opmerkingen van de leden

Opmerking vanuit de raad. Interessant onderwerp, ze vinden het vooral goed om te zien welk bedrijf het beter doet dan de ander.

- **Top 1% vs. Top 10%:** Er is alleen naar de top 10% gekeken, niet gedetailleerder. Vanwege vertrouwelijkheid en de kleine omvang van Nederland was dit niet mogelijk.
- **Prestaties binnen de Top 10 en laagste 10:** Bedrijven in de top 10 blijven meestal daar, terwijl de bedrijven in de laagste 10 verschillend presteren. Sommigen verbeteren, anderen gaan failliet.
- **Tijdslijn voor reguliere datasets:** Er is nog geen vaste datum. Gebruik door externe onderzoekers is belangrijk voor feedback en verbetering van de dataset.
- **Aanvullende data voor productiviteit:** Dit is lastig om uit te vragen, en er is behoefte aan meer onderzoek.
- **Microdata-analyse voor groei en sectoren:** Ja, microdata kan worden gebruikt om groei, sectoren en de fase van bedrijven te analyseren.

7. Vernieuwing SBI

Toelichting

De Standaard Bedrijfsindeling (SBI) wordt ongeveer elke 15 jaar herzien om economische activiteiten up-to-date te houden en aan te passen aan de veranderende economie en technologie. Dit is noodzakelijk om te voldoen aan Europese richtlijnen en om accurate data te waarborgen. Vanuit Europa zijn we verplicht om de nieuwe NACE te implementeren. Eurostat gebruikt dit systeem om gegevens op een gestandaardiseerde manier te classificeren en te vergelijken. Landen zijn verplicht de eerste vier cijfers van de NACE-codes te gebruiken, maar mogen het vijfde cijfer zelf bepalen voor meer detail.

* Het vijfde cijfer mag niet zomaar worden toegevoegd. Het moet aan bepaalde voorwaarden voldoen en er is toestemming van Eurostat voor nodig.

- * Het CBS streeft ernaar zo min mogelijk van dit vijfde cijfer gebruik te maken.
- * Vanwege het maatschappelijk belang wordt het wel veel gebruikt.
- * Veranderingen in de SBI hebben gevolgen voor publicaties; bijvoorbeeld als Sectie J wordt opgesplitst in J en K, dan verschuift alles een plek naar beneden: K wordt L, L wordt M, enzovoorts.

Opmerkingen en vragen gebruikersraad

- Bovag merkt op dat ze bij de grootste wijzigingen voor de autobranche ze zeer goed zijn meegenomen door het CBS, een compliment.
- Gaat de KvK actief uitvragen of de SBI bij bedrijven nog klopt?
In september 2025 gaat de KvK over naar de nieuwe SBI2025. De KvK zal dan naar alle bedrijven communiceren wat hun nieuwe SBI-code is. Bedrijven kunnen deze vervolgens zelf wijzigen indien ze het er niet mee eens zijn. Van de 3,6 miljoen bedrijven zullen er ongeveer een miljoen een andere SBI-code krijgen.
- Wat zijn voor die miljoen bedrijven de grootste veranderingen?
De code en ze kunnen in een andere statistiek terecht komen. Juridisch gezien verandert er niets voor ze omdat de activiteitenomschrijving gelijk blijft en die is altijd leidend. Vanuit het CBS voor de bedrijven verandert er niet zoveel, maar voor de statistieken wel.
Bijvoorbeeld; de autohandel komt in detailhandel, dus die zal groeien. Belangrijk is om die naast elkaar te houden zodat de verschuivingen kunnen worden verklaard.
- KvK gaat 1 september 2025 over. Dat heeft dan wellicht gevolgen voor pensioenfondsen, maar die worden meegenomen in de communicatie.
- Wat kan voor een bedrijf de grootste overgang zijn met een nieuwe SBI?
Deze kan dan in andere CAO of pensioenfondsen vallen. Hierdoor is ook de 5de digit zoveel mogelijk intact gebleven, om deze verschuivingen te voorkomen.
- Er wordt opgemerkt dat het handig is als KvK nu al bedrijven gaat meenemen. CBS: Ja, dit heeft prioriteit met communicatie.
- Was dit in 2008 ook een probleem? Toen was CBS zich niet bewust dat de 5de digit zo vaak gebruikt werd. SBI was altijd bedoeld als een statistisch gegeven/ indeling en nu wordt het steeds meer ook voor administratief gebruik gebruikt door andere organisaties/instellingen.
- Is er contact geweest met RVO? Die heeft regelingen en subsidies die ook op SBI kunnen gaan, in afbakeningen van regelingen bijvoorbeeld. KvK onderhoudt de contacten.
- Wordt er in de statistieken ver genoeg teruggelegd? Sowieso wordt er teruggelegd wat door Eurostat verplicht wordt. Soms, waar we dat nodig achten, zullen we verder terugleggen.
- Is er al bekend wat de wijzigingen zijn en wanneer wordt dit gepubliceerd?
Dit staat al op de website en hier komen ook schakel schema's op. Als Eurostat akkoord geeft, worden de schakelschema's definitief
- Link naar de (voorlopige) nieuwe indeling.
[Standaard Bedrijfsindeling \(SBI\) | CBS](#)

9. Volgend overleg, mededelingen en rondvraag

- Voor de gebruikersraden in 2025 wordt in januari een uitnodiging gestuurd. Verzoek deze beide te accepteren. Deze zullen in april en oktober plaatsvinden.

De groslijst met mogelijke onderwerpen voor de volgende bijeenkomst

- Stand van zaken maatschappelijke opgave
- Stand van zaken opvolger Statline
- Non-financial reporting for businesses (CSRD)
- EBS/FRIBS

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.